

TRÔNG MẶT MÀ BIẾT HÌNH DUNG

CÁCH NHÌN NGƯỜI PHIÊN DỊCH

Trần Mạnh Duyết

Mọi người là một thế giới riêng biệt đầy huyền bí. Số câu chuyện và hình thành của nó khi nào không ai có thể hiểu và thấu hiểu một cách đầy đủ. Với một tâm lý sâu khác biệt của nó mang một ý nghĩa tích cực, và cũng thế đó, khiến cho đời sống trở nên phong phú và hạnh phúc khi người ta tìm hiểu và chấp nhận những nét đẹp biệt của nhau.

Do thiếu tìm hiểu, thiếu thấu hiểu ý thức trở nên thành về tâm lý sống, nhiều người đã biến đời sống chung thành một đóa hoa. Để tìm kiếm ý nghĩa tích cực, niềm vui và hạnh phúc, chúng ta phải lo lắng bên thiên nhiên nhìn người từ bên ngoài, phải ra khỏi cái ích kỷ hẹp hòi là chấp nhận người khác hiểu mình, mà không tự mình tìm hiểu, khám phá ra những giá trị thật của người mà mình giao tiếp.

Những nhận xét sau đây tuy không mang tính cách trở nên, cũng không phải là kết quả của những cuộc khảo sát về tính tình hoặc tâm lý thái độ. Nó có thể chỉ là cảm nghiệm, là tâm thức chung để coi như tâm lý sống. Hy vọng lời của Thánh Phanxicô Assisi: “Tìm hiểu biệt người hơn để người hiểu biệt” sẽ đem lại những khía cạnh tích cực để giúp nhau thăng hoa giá trị của cuộc sống.

LỜI NÓI

Trong Ca dao Việt Nam có câu: “Nói người, ít đến xin người.” Và một câu khác nữa mang ý nghĩa về mặt mà lời và không trả: “Lời nói không mua tiền mua. Lời nói mà nói cho vạ lòng nhau”.

“Nói cho vụng a lòng nhau”. Thờn tình, ai cũng thích đợc nghe nhợng lời ngọt ngào, ếm ái, nhợng lời nói dua nờn mợc dù đôi lúc vụngn biệt đợy không phợi là thờt.

Nhợng lời ngọt ngào:

Liên tiếpnghợng ngợngợi hay dùng nhợng lời ngọt ngào vụng nhợng ngợngợi có tâm đợa giợ dợi đôi khi cũng không hợn là hoàn toàn sai.

Trong tình trờngh, thờngh trờngh hay giao tiếpn xã hợi, nờu lúc nào bợn cũng muợn nghe nhợng câu nhợ: “Em đợp nhợt đēm nay”, “Em là ngợngợi tuyệtt vụng nhợt mà anh may mợn gợp đợc”, “Ánh mợt và nờ cợngợi cợa em làm say đợm lòng anh”, “Nhìn em đợp lợng lợy làm anh ngợtt ngậy”, “Hợp tác làm ẩnvụng anh là mợt đợu may mợn”, “Anh là ngợngợi thông minh nhợt mà tôi có đợp gợp”... Hợy coi chợng, nhợng lời ngọt ngào thờngh thích hợp trong thời đợm mợi quen nhau, mợi gợp gợ, tìm hiợu hoợc trai gái hợn hò. Nhợng lời ngọt ngào, ca tiếpngh thờ nờu tình ý bợn sợ nhợn ra có mợt cái gì đợ mang nợ ý đợ dợ, và trong nhiợu trờngh hợp là đợi gợtt: “Bên ngoài thờn thờtt nói cợngợi. Mà trong nham hiợm giợtt ngợngợi không dao.” (Ca dao Việtt Nam)

Nhợng lời chớtt lợngợi đợu môi là nhợng lời không mang lợi giá trợ thờtt và hợnh phúc lâu bợn, Hợy dành cho nhau sợ tôn trờngh và cợm tình chân thờtt bợng cách nói nhợng lời chân thờtt, mợc dù, “Sợ thờtt mợtt lòng”.

Nói cho vụng a lòng nhau:

Nhợng ngợngợi khéo nói thờngh cũng là nhợng ngợngợi biệtt dùng nhợng lời ngọt ngào, ếm tai và rót vào lòng ngợngợi nghe.

Nguy hiợm đợ đây là nhợng ngợngợi khéo nói lợi thờngh đợc cho là khôn ngoan, đáng tin cợy vì biệtt xợ đợng ngôn tiế mợtt cách khéo léo, chợn lợa không chợm đợn tiế ái cợa ngợngợi nghe. Nhợng thờc chợtt, đợ là nhợng đợc đợc cợ nờu uợng vào sợ khiợn ngợngợi nghe ra mê mợn, và quên sợng vụng thờc tiế.

Riêng đối với người giới thiệu, những người khéo nói, những người nói êm ái, dễ nghe là những cảm giác rất khó lòng tìm thấy, vì “phần yêu bên người tôi”. Kinh nghiệm đã chứng minh điều này.

THÁI ĐỘ BÊN NGOÀI

Cũng như tôi nói, về bên ngoài của một người thường dễ bị hiểu lầm, phê bình một cách thiêu khách quan. Tâm lý học gọi đây là “chemical attract” - sự thu hút tự nhiên của bạn đến người khác. Tự nhiên tôi có cảm tình với người này, và tự nhiên tôi một cảm tình với người kia dù cả hai không làm gì thiết thời hoặc phiến hà đối với tôi.

Im lặng:

“Im lặng là vàng! Những người im lặng thường được nhìn nhận với sự tôn trọng, vô duyên, thiêu xã giao, và nham hiểm. Về mặt tâm lý, im lặng còn thường bị hiểu lầm là vô cảm, thiêu chú tâm, hoặc bí ẩn. Vì thế, không phải luôn luôn lúc nào im lặng cũng là vàng, và không phải ai cũng biết khám phá ra những giá trị của im lặng.

Những “im lặng” không đúng nghĩa với vô cảm, thiêu quan tâm, bí ẩn, sự tôn trọng, vô duyên, hoặc thiêu xã giao. Im lặng chỉ là cá tính của một người khi nhìn người này không muốn phát ngôn với một điều mà họ chưa cảm thấy đủ sức thuyết phục, hoặc cảm thấy không cần thiết phải nói. Một khía cạnh tích cực khác của thái độ im lặng, đó là sự quan tâm lo lắng. Tình cảm, tình yêu của những người này không biểu hiện bằng lời nói mà bằng hành động.

Những người bạn cảm thấy hạnh phúc khi được chia sẻ những điều mà người khác nói ra, cũng vậy, bạn bè, vợ chồng, con cái và người thân cũng đang chờ đợi được chia sẻ những suy nghĩ của bạn. Đừng biết, không nên để sự im lặng của bạn đè nặng trên sinh hoạt tình cảm của bạn bè, của gia đình. Trong đời sống hôn nhân, đã là vợ chồng thì chuyện gì cũng nên chia sẻ với nhau, không cần phải quá cân nhắc, hoặc giữ lấy để chờ đợi cho riêng mình.

Nóng tính:

“Tánh nóng nảy là một thói quen nguy hiểm, nó có thể làm cho cuộc đời ta, tất cả đời ta như phúc của ta.” (TÂM LÝ NÓNG NAY. Paramahansa Yogananda. Diều Liên Lý Thu Linh chuyển ngữ). Nó khiến bạn trở nên bất cẩn, nghĩ sao nói vậy. Điều này thường gây khó chịu cho những ai muốn được hiểu, chỉ nói theo ý mình, những người thích được vuốt ve, như bạn. Kết luận thông thường là không may ai hài lòng với lời nói của người đi mất tính, với vàng.

Có sao nói vậy. Phải nói toáng ra thì mới ăn ngon, ngủ yên. Điếm tích của có đức của những người này, là họ không nham hiểm, không để bạn ngòu giai, không để thù nuôi oán trong lòng.

Khôn khan:

Bên ngoài khô khan của một người cũng thường phản ánh đôi chút im lặng, im nhùng, và dĩ nhiên không lãng mạn. Những người nói người khô khan là người vô tâm, vô tình thì đó là họ xét chuyện và phiên dịch. Có thể nói, họ là người không biết cách biểu lộ tình cảm, không biết dùng những lời ngọt ngào, ngôn tình, những nụ cười, họ cũng không phải là người thiếu chân thành, vô tâm và thiếu tình cảm.

Người khô khan có thể ví như trái mít bên ngoài xù xì, hoặc trái sấu riêng bên ngoài gai góc nhưng bên trong là những múi chín thơm, ngon, và hấp dẫn.

Ít nói:

“Lời nói không mua tiền mua.” Ít nói hay ít lời khác với im lặng. Người ít nói có thể là có nói nhưng nói ít, còn người im lặng xem như có vẻ câm nín và không nói.

Trong đời sống tình cảm và những giao tiếp xã hội, cũng như người im lặng, người ít nói luôn bị cho là quá kín đáo, hoặc bị coi thường là thiếu xã giao. Thốt ra, họ thu được những cảm giác sinh “hàng ng người”, những người không phải là thiếu lãng mạn, tình cảm, hoặc không biết xã giao.

Đôi với phản ứng, thái độ im lặng hoặc tự nhiên “ít nói của” vẫn mang tính bẩm sinh, vẫn mang

đều hiểu người khác. Các bệnh phải nói ra cảm nghĩ của mình như muốn người khác, đặc biệt là chúng ta học người yêu chúng ta, chi tiết chúng ta, và làm điều mình muốn. Phải đồng lòng, con trai dù lắng mình ở đâu, chúng ta cũng không thể biết người phải bên mình muốn gì như bạn không nói ra. Sigmund Freud, cha đẻ ngành Phân Tâm Học cũng đã thú nhận ông không biết phải muốn gì.

Lòng:

Người có lòng là người có người khác, im lặng và ít nói. Họ là những người mà mọi người xem như khinh khỉnh, kèn kiêu, tự cao, tự ái. Lòng được gọi là người khó gần và khó xa. Những người khác cho bạn sự chân thành, và người im lặng khi bạn tìm kiếm sự quan tâm, thì người khác ngoài lòng chúng ta là những người mà bên trong sự sôi nổi tình cảm.

Không đóng kịch yêu chúng ta, không ba hoa, khoác lác, đây là một người khi bạn ít nghe được những lời ngọt ngào nào, những sự xêm xê, sẵn đón. Những người khác, bên trong họ là người khác, biết quan tâm, lo lắng đến người khác, và dĩ nhiên, cũng dễ dàng tình cảm.

TRÔNG MẶT MÀ BIẾT HÌNH DUNG

“Trông mặt mà biết hình dung”, đây là cách nhìn người phẫn dinh, rất dễ gây nhầm lẫn, vì sau này, câu ca dao đã minh chứng cho việc áp dụng cho loài vật: “Con lợn có béo thì lòng mỡ ngon”. Tóm lại nhìn người khác không thể so sánh với nhìn “lợn”. Để phân biệt những phán đoán về mặt người, chúng ta nên thử nghe: “Đẹp xấu tùy người đi đi”. Câu nói hàm ý bên trong lợn bên ngoài của mặt người.

Tóm lại để hiểu về mặt người, để phân biệt được người này với người kia, đòi hỏi phải có sự hiểu biết khách quan căn cứ trên những khác nhau của di truyền, nam nữ, cá tính, những thói quen giáo dục, tri thức, môi trường, và tôn giáo nào. Mọi con người là một “tội lỗi vũ trụ”, được cấu trúc rất phức tạp giữa tinh thần và thể xác, mà chỉ có Thuyết Người là tác giả mới biết. Do đó, cách tốt nhất để phán đoán về mặt người là không căn cứ vào ngôn ngữ, thái độ bên ngoài, mà còn phải tìm hiểu sâu xa về tâm tính, về nội tâm, mới có thể khám phá được những nét quý hiếm, những vẻ đẹp tiềm ẩn của con người.
